



თეატრი სსოპრებზე

კავკასიის სასულიერო-საგანმანათლებლო საზოგადოება

№ 42 - 1916
330ირა, 16 ლვირობის

„ქურნალი“ თეატრი და სსოპრებზე
წლიურად 5 მ, ნახევარი წლით 3 მ. გაწერა შეიძლე-
ბა ფოსტით: Тифлисы, Ред. „Театри да Цховრება“,
Иос. Имедашვიли. პირისპირ: „სორაბნი“-ს სტამბაში

წელ. მთლ.
გამოცემი



ვალერიან გუნია

პლ. არაბიძის მიერ გ. გუნიას საიუბილეოდ
პეტროგრადში გამოცემულ სურათიდან.

შიწნაარსი:

- 1, მეთაური—გაყინული ხელოვნება . . .
- 2, ს. აბაშელი—ზღვას შიდად . . .
- 3, ივ. გომართელი—ჩუნი ვაღიკო . . .
- 4, გ. ქუჩიშვილი—ჩუნი . . .
- 5, მ. ბოჭორიშვილი—რა შენაღვლება? . . .
- 6, გ. შინატეხელი—საბუარი . . .
- 7, ლ. ძიძიგური—ილია და მთაული . . .
- 8, შალვა დადიანი—დუშე . . .
- 9, დ. ახვლედიანი—სა—ერთხელ გინაღე . . .
- 10, ს. წიგელი—სიკვიდი-სინოტელის დიად . . .
- 11, კ. ძიძიგე—ქუ, რა ვიცოდი . . .
- 12, — — — ივ. წუწუნა . . .
- 13, მ. ჯანაშვილი—დეკან ბატონიშვილი . . .
- 14, ნ. ელიაშვილი—იძულებული . . .
- 15, ა. ფანცულაა—წმინდა ხელოვნება . . .
- 16, სახიობა, წვრილი ამბები . . .
- 17, სურათები: თბილისის დრ. დასი,
ბგგ ნიყარაძე, გ. გუნია, პრ. წუწუნა

ღვინოზისთვის 16

გაყენული რაც არ მოძრაობს წინ არ ხელაყენება მისწრაფის—საპარტა უახლო ვდება: ერთ ადგილზე გაჩე-
ჭვა-გაყინვა—სიკვდილია.

იყო დრო, როდესაც ჩვენი სასცენო ხე-
ლოვნება და დრამატიული მწერლობა წარმო-
შობა-ლორძინების ხანას განიცდიდა, მოძრა-
ობდა, წინ იწრაფოდა: საკუთარი დრამატიუ-
რგნი, დრამატიული ნაწარმოებთა მთარგმნე-
ლნი თუ სცენის ლებრო ქურუმნი ჩვენც გვი-
ბრწყინავენ, დღეს-კი ყოველივე ამას გატრე-
ცილი ერთფერაუნება კმოსავს, გაულხო-
ბელი ყინულეთი დაჰვლობია...

და ეს დღეს, დღეს, როდესაც ეროვნული
თეატრის ასპარეზი გაფართოვდა, ქართველთა
თავის თავის ცნობა, საზოგადოებრივ მემ-ს
შეგება უფრო გაღრმავდა.

მიზეზი?

ყოველ საქმეს ერთგული პატრონ-მზრუ-
ნველი უნდა: უპატრონო ეკლესიას ეშმაკები
გაპატრონებიან, მოუვლელი საქონელი სა-
მგლედ ხდებაო, —იტყვიან ჩვენში.

სწორედ ამ უპატრონობამ მიიყვანა ჩვენი
თეატრი და დრამატიული ხელოვნება სავა-
ლალო მდგომარეობამდე.

უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში
ჩვენი ქვეყნის სხვა და სხვა კუთხეში იმართება
წარმოდგენები, ზოგან საკუთარი თეატრიც

გაჩინეს და დასებოც შეადგინეს. მაგრამ რე-
პერტუარის სიღარიბე-ერთფეროვნება, პი-
ესების სიძველე და სცენის მუშაკთა მოუშა-
დებლობა სასცენო ხელოვნებას ერთ წერტი-
ლზე ჰყინავს.

ვინ უნდა შეავსოს ეს ნაკლი?

ვინ უნდა გაზოსცეს დრამატიულ ნაწა-
რმებთა კრებულები, ათარგანინოს გამოსა-
დები პიესები, შეადგენინოს და გამოსცეს სა-
ცენო ხელოვნების სხვა და სხვა დარგის სა-
ხელმძღვანელოები, მოაწყოს ლექციები თეა-
ტრის შეახებ, დაინშინოს ახალ დრამატიულ
ნაწარმოებთა დასაჯეროვლობის პრემიები
ახალგაზრდა დრამატურგთა წასაქმებლად, თუ
არა დრამატიულმა საზოგადოებამ?

ქართული თეატრი დიდი ეროვნულ
ხალხოსური დაწესებულებაა, ჩვენი კულტუ-
რულ დ წინ წამწევი და მას უფრო დიდი
ყურადღებით უნდა მოვებყრან, ვიდრე დღეს
გვყრობიან, ვისიც ჯერ არს.

ჩვენი ერის სულიერად განახლება გარ-
დაქმნის საქმეში თუ ოდენსმე ეკლესიას მჭონ-
და მინიჭებული დიდი როლი, დღეს ეს რო-
ლი ქართულ ეროვნულ-სახლხოსნურ თეატრს
ეკისრება და იგი ამ როლის პირნათლად
შეასრულებს, თუ მზრუნველ-მესვეურნი რ-
გაინი ეყოლა.

ჩვენი სასცენო ხელოვნება ერთს ადგილ-
ზეა გაყინული: ყინულს გალხობა-ამოშ ავე-
ბა გქირვება.

ზღვის პირად

არ დამიჯერე, თორემ სომ გითხარ, მე არა მსურდა
შენთან ზღვის პირად მზის დაწოლის ვამს გასვირება.
არ დამიჯერე, და შენი ნება, აბა, ასრულდა.
ახლა ნუ ნანობ: შენმა სურვილმა ასე ინება.

იქაც მღეროდა შენს ლურჯ თვლებში ზღვა დარბეული
და შენს მკრთალ სახეს ელვა ვარდისა იქაც არ აკლდა
მაგრამ ფრთებსა შლის აქ შენს სახეზე ვილაც გრძნეული,
და შენს თვლებში ვილაც უცნობი აღაპარაკდა.

ხედავ ზღვის ტალღა როგორ ქანაობს ცეცხლის რკალებში —
ცეცხლით ჩაწყრე თვალში ეგ წამი მოსაგონარი...
მზე ჩამავალი ტალღებს აძინებს შენს ლურჯ თვლებში,
და წამწამებში ჭარდას დაეძებს ოქროს ზონარი.

Handwritten signature



ჩვენის პედიკო

ჯერ კიდევ მოსწავლე ვიყავი, როდისაც სუბბათაშვილთან (იუტინთან) შემიხვდა მისვლა მოსკოვში.

ყოველ ოთახში, ყოველ ნაბიჯზე სიმღერებ, ფუფუნება! ადამიანს ჰქონია გემოვნება და ჰქონია საშუალება, რომ ეს გემოვნება დაეკმაყოფილებია. სადაც კი მიიხედავთ, კომფორტი.

ადამიანს ჰქონია წყურვილი მშვენიერებისა და ჰქონია მასთან საღსარიც, რომ ეს წყურვილი სრულად, უნაკლულთა მოეკლა. სადაც კი მიიხედავთ, ძვირფასი ქანდაკება, ძვირფასი სურათები, ძვირფასი და ლამაზი მოწყობილობა.

ბუნებას მოუცია ნიჭი, დაჯექი და იმუშავე, —ყოველივე ხელს გიწყობს მუშაობისათვის..

სუმბათაშვილიც მუშაობდა. და მუშაობს მხნედ, ნაყოფიერად. ის ნიჭიერი მსახიობია, ნიჭიერი მწერალი, მაგარა...

მაგრამ ის, რომ ილიას სიტყვები მან გონდება:

შენი რაა, რომ ამშვენებ
შენს ოსმალეთსაჲ..

რუსეთმა მისცა სუბბათაშვილს საუკეთესო პირობები მუშაობისა და ნიჭის გაშლი სათვის. სუბბათაშვილმაც რუსეთს შესწირა თვისი ნიჭიც, თვისი შრომაც.

კი, მართალია, ნიჭის ნაყოფი საერთაშორისოა, საკაცობრიო, მაგრამ სუბბათაშვილის ნიჭი მაინც უფრო რუსეთს ამშვენებს ვიდრე იმის საქართველოს. საქართველო ვერ მისცემდა სუბბათაშვილს მის, რაც რუსეთმა მისცა. საჭიროა, აუცილებელი იყო მსხვერპლი, სუბბათაშვილს უყვარს საქართველო ძლიერის, ღრმა გრძნობით; ამ სიყვარულმა დააწერია მას „ლალატი“; მაგრამ მსხვერპლის გამოღება მაინც ვერ შესძლო.

მე ამისთვის არა ვეცხვებ მას. დიდი ნიჭი ხომ დიდი გმირიც არ უნდა იყოს მაინც და მაინც!

განვლო დრომ. თან წაირტაცა ჩემი სიყვარულიც.

დღეს შეწილად მხვდა ჩვენს საკუთარ სუბბათაშვილთან, ჩვენს გუნიასთან, ჩვენს ვალიკოსთან სიარული. სიმღერებს, ფუფუნებას აქ შორიხლოსაც კი არ გაუვლია.

ადამიანს ჰქონია და აქვს გემოვნება, მაგრამ არა აქვს საშუალება, რომ ეს გემოვნება დაეკმაყოფილებია.

ადამიანს ჰქონია და აქვს ძლიერი წყურვილი მშვენიერებისა, მაგრამ არასოდეს არა ჰქონია საღსარი, რომ ეს წყურვილი ცოტათი მაინც დაეკმაყოფილებია.

ბუნებამ მისცა ვალიკოს ნიჭი, მაგრამ პატარა, დაზარალებული, ხელუფლები შეზოგადებას. საჭიროა მას ვერაფერი ვერ მისცა.

საჭიროა იყო აუცილებელი მსხვერპლი. ვალიკომაც შესძლო ამ მსხვერპლის გამოღება და მთელი თვისი ნიჭი, თვისი დაუშრეტელი ენერჯია სამშობლოს ანაცვალი.

ახარაშმა შესძლო და თვისი ერთად ერთი შეილი ღვთისათვის სამსხვერპლოდ გაიმეტა. ვალიკომ შესძლო და თვისი ცოლი, თვისი შვილები, რომლებსაც დღეს ყოველდღიური აკლიათ, თვისი საკუთარი თავი მსხვერპლათ შესწირა სამშობლოს სახელსა და დიდებას.

შესძლო იმიტომ, რომ დიდ ნიჭთან ერთად ის არც დიდი გმირი და აქვს მას დიდი გული შეუზოგარი მოქალაქისა. დიდი მსხვერპლის გამოღებას რომ შეეშინებია ვალიკო და მორიდებოდა, განშორებოდა სამშობლო კერას, თვისი ნიჭით, თვისისის ენერჯით გაიკაფავდა გზას და სხვა-გან სხვადავით მოიპოვებდა იმ პირობებს, იმ კომფორტს, რომელიც ფრიად საჭიროა ნაყოფიერი მუშაობისათვის.

ეკრძათ მისთვის, მისი ნიჭისათვისაც გაცლა იყო საჭირო; მხოლოდ მისი სამშობლოსათვის კი დარჩენა.

ვალიკოც დარჩა. და მიუხედავად იმისა, რომ სამშობლომ მას ვერ მისცა ვერაფერი, ვალიკოს ნიჭი მაინც გაიშალა და იმხანა შრომამ დიდი ნაყოფი გამოიღო.

3009



დინჯი, დაკვირვებული, ნიჭიერი მსახი-
ხოები, მსახიობი-ინტელიგენტი—ა ვალიკო
სცენაზედ.

მსახიობი ადამიანი, რომელშიც შური
და შტრობა არ არის,—ი ვალიკო. ბევრჯერ
წამოხარა,—ნიჭიერ მსახიობს არ უყვარს ნი-
ჭიერი აზნაუგი, ზურგს უკან ჰკიცხავს, ამცი-
რებს მას.

ვალიკო კერა ღაპარაკში მხოლოდ თა-
ვის თავს ამტკიცებს, სხვების ღირსებას კი არ
მალავს. პირიქით ის აღტაცებული მოგიყვებ-
ნით, აი ამას ეტყობა ნიჭი, აი ეს გაგრძნო-
ბინებს ნამდვილ განცდას, მე აწფერი ვარ
მითთან შედარებითო.

ვალიკო დრამატურგი—ეს ხომ ბურჯია
ჩვენი თეატრისა, დაუშრეტელი წყარო ჩვენი
რეპერტუარისა. აქ ვალიკოს ტოლი არა ჰყავს:
მისი შრომა ამ მხრივ გასაოცარია და დაუ-
ფასებელი.

ვალიკომ მიიღო თეატრი მეტათ ღარიბი
რეპერტუარით და თვისი დაუშრეტელი ენე-
რჯის, შრომისა და თეატრისადმი უზომო
სიყვარულით შექმნა რეპერტუარი, ვალიკომ
შეაყვარა მდაბიო ხალხს სცენა, და მისი პიე-
სები ღღესაც ამშვენებენ ჩვენს სცენას და
ჯერ კიდევ ღიღხანს მიიზიდავენ მდაბიო ხალხს.

ვალიკომ ნიადაგი გაუმავრა ოპერას ჩვენს
სცენაზე და აქაც ღიღი ნიჭი და შრომის
უნარი გამოიჩინა. თუმცა თითონ მოკლებუ-
ლი იყო სპეციალურ მუსიკალურ განათ-
ლებას, მაგრამ მკოდნე პირნი პირდაპირ
განცვიფრებული აჩიან „სევილიელი დალა-
ქის“ თარგმანით

ღირსეული მოქალაქე, მებრძოლი დემო-
კრატი, პირდაპირი, მოურღლებელი, პირში-
მთქმელი, რომელიც დაუძინებელი მტერია
ყოველგვარი სხვისთან სხვისი — ჩემთან ჩემობისა,
—ი ვალიკო.

მას სწამს კლასები და კლასთა ბრძო-
ლის ღიღი მნიშვნელობა. მაგრამ დარწმუნე
ბულია, რომ ეკლესია, თეატრი და საზოგა-
დოთ ხელოვნება საერთოა და აქ პარტიული
ბრძოლისა და კონკლავის შეტანისა ღიღი
წინააღმდეგია.

საქართვევ ატონომია, — იი რას ვტ-
უნებულთა, რომ მთელი

ქართველი დემოკრატია ადრე თუ გვიან შე-
გნებულათ გასწევს ამ მიზნისაკენ.

ღღესღღეობით?

ღღეს საქირთა ღიღი, წთავგაზღებულთ
კულტურული შეშობა ყველა დარგში; ქა-
რთველ ხალხს საკუთარ თავის იმედი უნდა
ჰქონდეს,—ი ვალიკოს ღრმა რწმენა.

აგადმყოფი, სარეცელზე მიკრული ის მა-

ინც მოქმედებაზე, ბრძოლაზე ოცნებობს.
საკუთარს თავზე, თავის აგადმყოფობაზე
ვალიკო სულ ცოტას ღაპარაკობს; ის იმღე-
ნად გატაცებულია ბრძოლის, მოქმედების
წყურვილით, რომ საკუთარი თავი ხშირად
ავიწყდება.

საყვარელია, სათაყვანებელი ასეთი პი-
როვნება.

თვისი ღიღი ნიჭი, ღიღი ენერჯია მან
სრულად ზოანდობა საქვეყნო საქმეს,—თავის-
ათვის ჰპრადი კეთილღღეობისათვის არაფე-
რი გაიმეტა.

მადლიერმა სამშობლომ ღიღიხანია, შეი-
ყვარა ვალიკო. მომავალი კიდევ უფრო გზ-
რდის ამ სიყვარულს.

ვალიკომ სრულად მოიხადა თვისი ვალთ
საზოგადოების წინაშე.

მე მრწამს, რომ ჩვენი საზოგადოება და
დაწესებულებანიც სრულად მოიხდიან თავის
ვალს ამ იშვიათი ადამიანის წინაშე

ვ. გ. მთელი

ჩვენ

ჩვენ გზავნი ვართ წუთისოფლის,
ვნდებთ ღანდებივით;
ზოგნი ვლხანობთ და ვიცინით,
ზოგნიც ბედს შევივით.

მწვერვალისკენ ვეშურებით,

ღვალთ და ძირს ვცვივით;
სიზმარვივით ვიბადებით,
ვჭკბებით სიზმარვივით...



რ ა მ ე ნ ა ღ ვ ლ ე ბ ა ?

შემოდგომის ბნელ დამეში მოვევლინე ტანჯვის ქვეყანას. ვენვისთ, გოდებით ქარიშხალი მიმდერდა ნანას, შავი ყომალი ღრუბლის ნაკეთები დნებოდა კრემლად, თოვლის ფიფქები მოსახდა თეთრად.

მაგრამ დაშბერა გაზაფხულის ნახაზე-ფირმა და მზემ ცხოველი სხივი მომფინა. ცელქმა ბუნებამ ტანს შემომაღო თეთრი საშოსი და სურნელება მომაქცია ლურჯ მიღამოსი.

მა, მომესმა ხმა იღუმადი.

შენი წარსული, ღვრული ბავშვობის ხანა, სიუმაწვილეში ვით სიზმარი ისე გაქრება, მშობლის ალერსი თუ სიყრმის დროს არცინ გადირხა, სიუმაწვილეშიც რომ არ გექნეს რა გენადლება? რას სდგებარ, წადი და ეძიე აწ ნეტარება! დროს ნუ აყოვნებ, სიუმაწვილეც ვით ყვავილი მალე დასქენება..

და, მა, წაშოველი გამოყვევი ვიწრო ბილიკებს, ნაძენართა შორის, კლდის გულშეკრულში ვპოვე ნაბრალი, რომლის თაღზე-დაც ვილაყის მკვეთრ ხელს ამოეპარვა წამების ჯვარი.

შეველ ჯურღმულში, შიგ სანთელი კრთომით ელავდა, იდგა კუთხეში განდევნილი და რქმენის ლოცვებს ზეცას უქმევდა.

ჩემს დანახვაზე შეკრთა მოხუცი... ერთოღვით, ცახცახით ძლივს ეს ხმები ამოიღმინა.

— ზოროტო სულა! იყავ წყეული, განვედ სატანა, იყავ ეული.

— ჰე, განდევილო, ძესა კაცისას ნუ შეაჩვენებ, და შენთან მოსულს საბრალო ჰაბუკს გულისა წყრომას ნუ გააგონებ.

— აღამის ძე ხარ? აქ რად მოსულხარ, რა ვინდა, მითხარ?

— მოველ ვისმინო შენი მოძღვრება, ტანჯვაში შობილს გამაგებინო, თუ რაში ვპოვო სრულ ნეტარება.

გადამიშალა, სანთლის კრემლებით დაღვენთილი, წინ სახარება, მითხრა:

— სდექ კრძალვით მოისმინე მითაზე თქმული ეს ქადაგება:

— „ნეტარ არიან გლაზკანი სულით“..

— გლაზკანი სულით? არ მინდა, არა, ეგ ნეტარება არ მინდა! გესმის? არ მენატრება! ნეტარ არიან გლაზკანი სულით. ხა! ხა! ხა! და დავტოვე განდევნილის ბინა სადგური, ლავეში ქვევით, მის დალადისს, მის ვედრებას არ ვუგდებ ყურა.

შეკრდ გოდელღმა, ფეხ-შველში გავიარე ვრცელი უდაბნო, სიმს ღ—წყურვილმა ფერი შემეკრთო. სულ ჩაში დნა. ძლივს დავღწიე უდაბნოს თავი, შევეც რე ზღვაში და მის ტალღებს მივანდე ნავი.

საღაღ კუნძულზე, წალოკის პირად გაშენებულ კობტა დარბაზ მოვჯარი თვალი, ასული ტურფა აივანზე გადმომდგარიყო, ნაზი ღმილით წამიკიდა გულის ვნების ალი.

— მეზღვაურო მოაკურე ჩემსკენ ნავი! მო მესტუმრე, სად მისკურავ, რად გასწირავ ვაჟო თავი.

— არ მკალიან, მივენდვი ბედის ტაღლას, არ მკალიან, გესმის ქალი, სული ეძებს ნეტარებას.

— ჩემსკენ, ჩემსკენ, ჩემს ხვევანში, ჩემს თმთა ჩრდილში დისვენებ ნეტარების ტბილსა ძილში.

— და დავფრფლავ გული ჩემი ვნების კოკონზე, ძიება სულის გაიყინა ასულის მკერდზე.

მაგრამ ვერ ვპოვე ნეტარება ნახ შეველ ალერსში, განათილისას გული კვლავ კენესლა სიმწუხარეში.

კვლავ გაუდექ გზას ძიებისას, კვლავ მივენდე ტალღებსა ზღვისას.

ვარსკვლავთა ციმციმს, ტალღათა ღივიღივს და ღამის ღუმილს, უზიარებ ძიებაში დაღლილ სულის ნატვრას და წადილს მართო ვარ, მართო სულით ობოლი. არა მყავს ტოლი. მუხთალი ბედი მაფრქვევინებს თვალთაგან კრემლებს, მწუხარესული არ ისვენებს, ნეტარებას ეძებს და ეძებს.

ოჰ, დავიღაღე! დავიქანცე მე ამ ძიებაში, სული დაწყლულდა, გული დაქანა მწუხარებაში და რაც ვიტანჯე იმის ნაცვლად აწ რა ვპოვო ნეტარებაში?

იღუმელი ხმა არ მასვენებს, კვლავ მე-
ძახის გამოძახე, წაშო, რა გენადლებმა არე-
მიღამო ცრემლებით ნამო? ნეტარება თვით
ტანჯვაშია, თვით ტანჯვა ქანის სრულ ნე-
ტარებას, ბრძოლაში უნდა გაატარო სიცო-
ცხლის დღენი, ბრძოლაში უნდა მოიპოვო
შინანი შენი.

ემ, თუ ასეა, ცრემლით მორგევი რად
ჩაეძირო იმედის გემი? რად ვიგლოავო ჩემს
ლაკარგულ სიყმაწვილეზე ან რად დავიწვე
ეგზორცილის ბილწ სამსხვერპლოზე?

და თუ ბრძოლაში სიცოცხლის დილა
დამიბნელდება, დე, ძიებაში მოვევლე, ვეწა-
მო! რა შენადლებმა, რა შენადლებმა!
ზარტი 1916 წელი.

მ. შინატიანი

საპყარო

შეპარსა ვეკამ თუ შარბათს ვსვამ,
პარი მინც მაქვს მწარეთა, —
თან დამღვეს სევედა-ვარანი
შინ ვიყო თუნდა ვარეთა.
ტანჯული ხალხის მნახველსა
ცრემლი ლაწევებს მბანა ხშირათა,
მათი ოხვრა და ვება
ვერ გამოითქვამს პირათა.
უყურებ საპყარ-საკოდავს
რომ სულსა ჰდაფავს სიმშილი,
სახლი თავს ჩამონგრევიდა,
ცის ქვეშ უყრია წვრილ-შვილი.
ერთხელ ამ საპყარს აქებდნენ
მტერთანა გმირობაშია;
ამ ქვეყნის ბედნიერებას
უწერდნენ პირობაშია.
ახლა ქუჩაში მათხორცობს
ძალ-ღონე გამოღეული, —
უხელ-ფეხობს და უსახსროს
ველარ დაუძრავს სხეული.
დღეს მას ღიმილით უყურებს
გუშინ მის მაქებარია, —
მდიდარს ფეხებზე ჰკიდია
თუ საწყლის ლუკმა მწარია.
პირიც ამიტომ მწარია
და გულიც მისთვის ღონდება —
ბეგრსი ვსჩივი და ვსტირივარ —
ქვეყანა არა სწორდება!..

გ. შინატიანი

ილია და მთიულე

ლმეგნდა.

ვიწრო და გრძელ ხეობაში სცხოვრო-
ბდა ერთი მთიული.

ერთხელ ჩამოუარა მას ილია წინასწარ-
მეტყველმა და გამარჯობა უთხრა.

— გაგიმარჯოს, — მიუგო მთიულმა.

— აქ სად დაბინავებულხარ... ვაწვიმდე-
ბა, მთიდან ნიაღვარი მოვარდება და გაგა-
ნადგურებს, სჯობს ახლავე ადგილი გამო-
ცვალო! — უბრძანა ილიამ.

— კარგა ხანია აქა ვცხოვრობ და ჯერ
აგეთი არა უყოფილა. გამოცდილებით ვიცი აქ
შავ მხრივ საშიში არ არის, — დაბეჯითებით
მიუგო მთიულმა.

გაჯავრებული ილია განშორდა მთიულს
და ღვერთთან წარსდგა:

— უფალო, ეგ როგორი განაჩენია...
ერთ ხევში ერთი მთიული ღმერთობას ჩე-
მობს: „აქ არასოდეს საშიში არ არის, ნია-
ღვარი არ მოვარდებაო, — ამბობს ის, უჩვენეთ
მს თქვენი ძალა!“

შესჩივლა შეუფეს ილიამ.

— „ახლავე წადი, მოიხმე ყველა ღრუ-
ბელი და იმ ადგილს გადაუღებლივ აწვიმე, —
უბრძანა შეფემ ილიას.

გახარებული ილია სწრაფად შეუდგა სა-
მზადისს.

და მოვიდა საშინელი, კოკისპირული
წვიმა.

მთიდან მოხეტქილმა ნიაღვარმა მთლად
გაატალა მთიულის ქონება.

მეორე დღეს ილიამ ისევ იმ ხევთან ჩა-
შოიარა

დინახა გაუმეღურებული მთიული და
ნიშნის მოგვით გაღასძახა:

— როგორ ატყობ, საშიშია აქ ცხოვ-
რება თუ არა?

— კიდევ არა მიშავდა რა, მაგრამ ღმე-
რთმა მამხეზღარის ოჯახი დააქციოს. — მიუგო
მთიულმა.

ლ. შინატიანი





დ უ გ ე

(გაგრძელება იხ. „თ და გ“ № 41)

ოცი წლის წინეთ ერთ თავის შეგობარს აი არსა სწერდა არტისტი ქალი:

„... თქვენ მაშინ ვამიყნაით, როდესაც ესრეთ წოდებული ბენდიერი დღეები შედგა. მაგრამ მე მგონია იმდენად გულ-ახილი ვარ, რომ უთუოდ მიხვდებოდით — სცენაზე წარმატებას კი არ ვეძიებდი, არამედ თავშესაფარს. ახლა სამაგიეროს დრო დადგა, დრო დაჯილდოვებისა, სამკალის მომკისა და მეც ვემზადები თავისს. თავს დაუბრუნდვ. წლიდან წლამდე ვმუშაობდი, მთელი ჩემი ახალგაზღვრა მუშაობაში ვავატარე, ასეც უნდა ყოფილიყო; ახლა კი დიდი დასვენება მიწადა, პირდაპირ მწყურია. იმდენი შევიძინე, რომ შემიძლია ვიცხოვრო და მე ამითაც კმაყოფილი ვარ. სამი თვის შემდეგ ჩვენს ყოველდღიურ სამუშაოს, მეტად საძნელო სამუშაოს მოვრჩები.

„მე ერთი დიდი სიმძივრე მაქვს. ეს ის არის, რომ სიმძივრეს არ ვეძებ.

ერთი პაწია თავშესაფარი ვაგიჩინე. თერთად შელესილი კედლები აქვს, ძველი შენობის მაღლა სართულში იყოფება ვენეციაში. სახურავ ქვეშა და თან დიდი, დიდი ფანჯარა აქვს, იქიდან მთელი ქალაქი მოსჩანს. იქ მივდივარ.

„შემოდგომა ბუნებაში და ჩემს სულშიც წყნარია და დამშვიდებული.“

საკვირველი არ არის? ამ ოცი წლის წინეთ დიდებულ არტისტ-ქალს ცხოვრების რომელ შემოდგომაზე უნდა ელაპარაკა? მისი საცვიფრელი ნიჭი როდელიად გაფურჩქნული იყო და აღტაცებაში მოჰყავდა მთელი ქვეყანა.

მაგრამ ამის გასაგებად საუბროა ვაიხსენოთ amara, რომელიც ზოგჯერ მის სულს დაეპატრონებოდა ხოლმე. როგორც კი ეს amara მოუვლიდა, არტისტი ქალი გამოიპარებოდა რომიდან, ან ნეაპოლიდან და მიაშურებდა ვენეციაში მის „პაწია თავშესაფარს“. უნდა ვიფიქროთ ეს წერილიც იქიდან არის მოწერილი.

ამას გარდა ისიც უნდა მივიღოთ მხედველობაში, რომ დღეებმ სასცენო მუშაობა

ოთხი წლისამ დაიწყო. პირველად ოთხი წლის ბავშვის როლი შეასრულა ვიქტორ ჰიუგოს „ბარლონიში“, კონტის როლი. და ეს შემთხვევით კი არ მომხდარა: ბავშვის როლი ხელოვნურ ასრულებას იხოულობდა და ელგონორამაც აღასრულა. ამ გვარად ბავშობაში დაიწყო მისი ნამდვილი სამსახური. თორმეტი წლისა უკვე ფრანჩესკა და--რიმინის ასრულებდა

დიდხანს მსახურებდა იგი ისეთ დასებში, რომლებიც სხვა და სხვა ბაზრობაზე დიდწიან მთელს იტალიაში და თითო-ორიოლა გროსს შოულობენ. ასე რომ სიმშლი, სიღატაკე და სხვა დაბრკალებანი ბევრი გამოუცდია. მხოლოდ, როდესაც 20 წლის შესრულდა, მაშინ ეღიარა დიდ თეატრში გამოსვლა.

და აი ხელადვ: მას შემდეგ, რაც ესეთი მშაფრი ცხოვრება ვანელო, არტისტი-ქალი ამოხს:

— სცენაზე წარმატებას კი არ ვეძებდი, არამედ თავ-შესაფარსო.

აქ გამოჩნასი სილიადე მისი სულიცა. სიღარიბე და სიმშლი მხოლოდ ჩვეულებრივ აღამიანებს აწუხებს, ის კი—თვით სიღარიბეში ცხოვრება, მაგრამ სიღარიბე სრულად დაიწყდა. რაღაც უფრო დიდი, უფრო ძლიერი, ვიდრე სიღარიბე იყო, აძალებდა მას, უბრძნებდა სცენაზე მოექებნა თავ-შესაფარი! სახელი და დიდება, ფული და სიმძივრე შემდეგ თვით მოვიდა მასთან.

თუ კი დღეზე სულის საიდუმლოს მივხედებით, გამოვარკვევთ იმ ძალს, რომელიც ზოგჯერ სცენისაკენ ეზიდებოდა, და ზოგჯერაც სცენიდან მას „პაწია თავ-შესაფარში“, მაშინ ჩვენ მის ტრანტის შინაარსაც გამოვარკვევთ.

ვცადოთ.

მედიკოსი

(დასასრული იქნება)

ერთხელ გინილე...

სცენის მუშაკი

ერთხელ გინილე ნაზი, ნარნარი,
 სიყვარულისა შუქისა მგენი,
 და საუკუნოდ გულს ჩამესახა
 შენი სახელი, შენება შენი.

დაგიახლოვდი.. და მსურდა ტრფობა,
 სულით გარდაცვლა შენს ღვთაურ სულში.
 მაგრამ ვაიმე! — სიცილიელი,
 ვპოვე ფუტურა გრძნობის უფსკრულში
 ახ, რად მომეძო ტრფობის აღმური?
 რათა ხარ ასე შეგნებით სრული?
 — ჩამომეცალე! ჩამომეცალე!
 არა გაქვს გრძნობა, არა გაქვს სული!..

დარია ახვლედიანისა



უღმობელმა სენმა
 კლექმა იმსვერპლა
 ჩვენი სცენის—განსაკუთრებით სახალხო და პროვინციის თეატრის დაუღალავი მუშაკი, მსახობქალი ეველინა წუწუნავა, დაი რევი-სორ წუწუნავასი.
 ეველინა ჯერ კიდევ ახალგაზრდა იყო სცენაზე გამოვიდა 1901 წ. ოზურგეთში, 1909 10 წ. ქუთაისის ზეღმივ დასში შევიდა, 1910—11 წ. ქიათურის დრ. დასში, 1911 12 წ. თბ. სახ. სახლში, შემდეგ მიიწვიეს ბათუმს შ. დალიანის

† **ევ. რაფ. წუწუნავა**
 „მოგზაურ დასში“ აქ გაცოცდა მ წ. ავადმყოფობდა. გარდ. 11 ღვინობ. ოზურგეთ. ნიჭიერად ასრულ. ქრისტიანეს, საღიბეს.

სიკედილ-სიცოცხლის დილოგები

ა—აბარაპი, ორი ასული

- იცი, თამრიკო, მე მომწყინდა!.. მე გული მწყდებოა..
- წამო ბუჩქებში! აქ რა გვინდა, ავგისიცხდება!
- უპ, რა მაწამებს ამ სიციხეში წიგნების კთხვა!..
- მართლა!.. შოთიკომ დამაბარა შენთან მოკითხვა!
- შენც მოგიკითხა ბიძინა და კიდევ მეორემ!..
- გუშინ?.. ბიძინა?.. მორცხვი არის ცოტათი თორემ..
- ჩუ!... ტაში ცეკვა!—შეგროვილან მგონა ჩვენს ქვემოთ!
- ქეთო, წავიდეთ! ჩვენც ვიმდეროთ! ჩვენაც ვიცეკვოთ! (მიდიან)

ბ—იძვე, ორი მოხუცი

- მე მცოვა ქუჯი, ქუჯი ღღესაც სცივე არის.
- ისევ დილაა?—ხმა შესმოდა თერთმეტი ზარის.
- მე მარტო ხუთი გავიგონე.—წამიხდა სმენა!
- მოვხუცდიდი ზურაბ, ჩვენი ყოფნის მზე ჩაქეცნა.
- იქით რომ ბრწყინავს ჩვენს მახლობლად ნეტავ რა არი?
- სსაფლაოა და ელვარებს გუმბათის ჯვარი!
- რაღაც მიწუხებს.. ტაშს უკრავენ მგონი ჩვენს ქვემოთ!..
- სსაფლაოზე სიჩუმეა: იქ მოვისვენოთ! (მიდიან) **სიმ წველი**



რეჟებ ბეგ ნიჟარაძე
 ქართველი მამადიანი, უმაღლეს სწავლა-დამთავრებული, ქ ბათუმის ხმოსანი გასულ კვირას დამტკიცებულ იქნა ბათუმის მოურავის მოადგილედ.

ეჭ რა ვიცოდი

არვის უყვარდი... არვინ გყავდა გულის დაშვლი;
 სწყველიდი იმას, ვინც დაგბადა, ვინც გაგაჩინა..
 მე გიერთგულე და ძმას ძმურად მოგეცი ხელი..
 მე გიერთგულე და ჩემს სახლში მოგეცი ბინა..
 ეჭ, რა ვიცოდი, თუ იყავი ქვემძრომი გველი..
 ეჭ, რა ვიცოდი, თუ შენს გულში ღალატს ეძინა!..

ქ. ძიძიძე.

თბილისის

დრ. დასი



ა. ქეჭოძე ნ. დავითაშვილი



ტ. აბაშიძე



ნ. ჯავახიშვილი მ. ქილაჯიშვილი



ა. წუნუნაგა
რეჟისორი



ვასო აბაშიძე



პ. შოთაძე



ი. ზარდალი-
შვილი



გ. ფრონისპი-
რელი



მ. სარაული



გ. არადელ-იშხნელი



ი. თარალაშვი-
ლი



ნ. გვარამიძე





ლევან ბატონიშვილი

(გარდაცვლილი, იხ. "თ. ც." № 41)

ლევანი ზედა ლიხვის ხეობის ხიდრში და დაბა მანაღების კუთვნილ სოფ. სხლებში, და აქედან იწო ადელფებს ოსებისა, რომელთაც ჰმარდობდა უხვ ჯილდოებს სმარსთა მთავრობის მხრივ და თან აგრძელებდა მისს, ალექსანდრე ბატონიშვილი 20000 სმარს-ოსმალებით შე მოიკრა ქართლში.

თან თვით ალექსანდრეც ჰყვინდა მთელს საქართველოში მოწოდებებსა და ფირმანებს და უწოდებდა თავადებსა და ხალხს ერთსულადანად ამდგარიყენ რუსთა წინააღმდეგ. უმიტკიცობს თავადებისა სრულიად გულგრილად ეგებებოდა ამ მოწოდებებს, სმარად ართმეყენ კიდევ დაშტატებებს და ურდენდენ მთავრობას; ასევე უგულოდ ეგებოდნენ მთ უგეტესად მცნობს რუსებისა ქურთათის და თავაყრის ოსები, ატრეყვე მთიულეში და თვით მცხოვრებნი ქსინისა და არაყვის ხეობებისა. უმისტე მოწმუნე ლიხვილები კი კვლავ ამოდრადენ ძლიერად. ტოლშვილი და ქონება მიმადეს მიუყად ბუნებოვე ლტულ ადგილებში და თვითონ კი რახმ-რახმად იწვეს მისევა ქართლის სოფლებისა, ამით დასაწყველად ტორმისოვმა ჟარითა და სარბანებით გაგზავნა ზოლც სტალი.

მაგრამ ქართლის სოფლების დატვა არ კმარობს. სპირო იყო ამოსების ჩაქრობს თვით ოსეთში, სინა განუწყვეტლივ მუშაობდენ ლევანისა და ბატონიშვილი ალექსანდრეს კაცები. ამიტომ ტორმისოვმა ბრძანება გასტა, შესულიყო ორითღე როტა შუტულ ოსეთში. შეერდობდად მოჭყრობობდა მოწინააღმდეგეთ და იქაურ ბუდიდგან გამოეგლო ბიჭუჭა ლევანი.

ახვერდოვი შეემზადა შესულიყო ოსეთში რამდენიმე მხრიდან შემოდგომას, როდესაც სეტურის დასტავოდა ფართოდა. და მანამდე-კი სპიროდ დინას რომელიმე დონისძიებით გატე-ღე ოსეთიდან ლევანი. მას სურდა მიეტკავნებო ბატონიშვილთან „გუბურნსკი სერკტარი“ დავით აბაშაძე, რომელიც ამ ხანებში მოსულიყო მოსკოვიდამ. *) იგი კარგად იცნობდა ლევანს და შეეძლო გადარება მისთვის ტნობები შესახებ მის შამის ტხოვრებისა და სურვილისა და დაე

ყოლებინა ჰაბუკო „შეაგნტიურე“ ხელი აქლო უკურნერ შეძიებლ აბიხატან

ტორმისოვმა მოეწონა განზრახვა, მაგრამ მიეციქულიდამც არა გამოვიდა რა. ლევანმა, რომ ბიჭუჭა, გაჯიქებულმა ვეღურობაში, არა შეინემ ერთგულობის კრძნობათა თვისა მამულიდადში არც თვის მშობლისა, აბაშაძეს უნახუნა იგივე, რაც წინანაულ მოციქულს დეე. ქართულიშვილს. ვერ იმოქმედა მასზე ვერც მავალათმა მის მეგობრის ბატონიშვილის თეიმურაზისა, რომელიც თავის ნებით დაბრუნდა ტფილისს სმარსთით. ამ ამბის მიმოტანი იგივე აბაშაძე ლევანს უკან ვე გამოა რუნა უნუკეპოც.

აშკარა გახდა, რომ ზომში სიმშვიდისა და შთაგონებისა უნყოფო რნებოდაო. ამიტომ ისევე სსსტაობის ზომებს მიჰმარტეს.

ენკენისთვის ზოლცს 1810 წელს დაშქრი, რომელიც შესდგებოდა 6 როტა ქვეითა ჟარით, 2 ესკადრონ დრაგუნით, უახსთა დასტოთ და ქართულ მიდიციით, შეედა ოსეთში მის მოსაწყობად და დასმორნილებად. ნახევარი ამ დაშქრისა სტალის შეთავრობით 30 სექტემბერს არაგვის-ხეობის ოსების სოფლების პირს მივიდა, აქ ამ დროს მოგროვილიყო 2000 ზე მეტო ლიხვიცი ოსობა მათ მამასხლისებით და წინაშე-ძლილობით დურმომხან ტუსიშვილისა, რაო ერთგულება შეეფიდათ ლევან ბატონიშვილისთვის. (იქვე, 235)

მ. ჯანაშვილი

(დასასრული იქნება)



*) ეს ის დავით აბაშაძე, რომელიც იყო ივლიანის ფარეშოზუცუნი და რომელმაც ულუგაქში თავის ბატონი იხსნა რუსის სიმტისხანს, მას შეეღვაწა გი თან ახლდა იულონს.



ი კ უ ლ მ გ უ ლ ნ ი

გაგრძელება იხ. 10. და ც. № 41

დონ-მენდეს. (დამაღათვე). მშვიდობა შენდა, რაბბი! აქ მოველ მხოლოდ მიტომ, რომ გავიგო შენი მშვიდობა, ჩემო ძვირფასო რაბბი, და მშვიდობა ჩემთა მოძმეთა. მაგრამ, როგორცა ვხედავ, არც აქ, თქვენ შორის, არ შესის საკეთილო აზბავი.

დონ იმან. ახალი რა ისმის ინკვიზიციის საიდუმლო სათათბიროში? შენც გაიგებდი, რომ ერთ ჩვენთაგანზე იქვი მიუტანიათ: შეგიძლიან თუ არა აღმოჩენხო ის იქვი სა-მღვდლოვებისა და ინკვიზიციის გულიდა?

დონ მენ. ვცდილობ რაც კი შემძლიან. ყოველ დღე სხვა და სხვა ტყუილ-შეთხზულ ამბებს მოუთხრობ, ამით მინდა იქვი მივტა-ნინო ნამდვილ კათოლიკეებ, რათა ებრაელებზე ყურადღების მისაქცევად აღარ ეცალოთ. მე და ჩემი მოძმენი, რომელნიც ინკვიზიციის სხვა და სხვა თანამდებობას ვასრულებთ, ვცდი-ლობთ, რაც კი შეგვიძლიან, ავაცდინოთ მე-თაურები ნაძღვლ გზას და თვალები აუხვი-ოთ. ბევრჯერ კიდევ მოვახერხობთ ეს და ვიხსენით რამდენიმე სული, რომელთაც ინკვი-ზიციის ბრძანებით მისჯილი ჰქონდათ აუტა-ნელი წამებით სიკვდილი. მაგრამ ასეთ-თუ-ისე, ჩვენ, ებრაელები მცირენი ვართ, იმ აუარე-ბელ ჯაშუშთა და მმართველთა შორის, რომელიცა ჰყავს ინკვიზიციას; და ჩვენს გარდა არიან კიდევ სხვა ათასობლივ მწვერავნი თვა-ლნი, ყოველ თითო ნაბიჯის გადადგამზე, მუ-ღად საფრანგეში ვართ და საშინელი უბედუ-რება მოგველის.

დონ იმან. ამ უკანასკნელ ხნის განმაკ-ლობაში ვისმე რამე ფაერაკა შეემთხვა? შე-იპყრეს ვინმე ჩვენი მოძმეთაგანი?

ერთი სტუმართაგანი. ამ ორი დღის წი-ნად შეიპყრეს მდიდარი ებრაელი დონ-იული-ანო, ის თავისი ოჯახობით ახლა საპყრობი-ლეშია და მძიმე სასჯელს ელის.

მეორე სტუმარი. მისი ნაცნობ-მანლობე-ლნი ცდილობენ პირიდან გამოჰტაკონ ონა-ვარ მხეცს, რომელიც ასე შეუბრალებლათა გეჰქამს. მაგრამ შეძენლება თავიანთი დი მეტა-

ნეობით გახდენ რასმეს: დონ-იულიანო ძა-ლიან მდიდარია, და ინკვიზიციის მღვდლები არას გზით არ დასთანხვებინან, ამნაირი მსუ-ქანი ლუქა პირიდან ვაავდონ, როცა უკვე თავიანთი ბასრი კბილები გაუყარეს.

დონ-იმან. რასაკვირველია ის ისე ძალი-ანა ფრთხილობდა და მაინც მიიტანეს იქვი! ძალიან მსურდა გავეგო, როგორ მოხდა ეს საქმე? ის ხომ მთელ ქალაქში ისე იყო გა-თქმული, როგორც წმიდა კათოლიკე.

მესამე სტუმარი. ამბობენ: სახლში რა კათოლიკე მოახლე ჰყოლიათ, იმას დაუტე-ხნია მათთვის ეს უბედურებაო. მის ოჯახში მისულა თუ არა, თავიდანვე იქვის თვალით დაუწყევია ყურება ყველაფრისათვის, ვინაიდან რამდენიმე ზნეწვეულება იმის ოჯახისა თვა-ლიში არ მოსვლია, და მაშინვე ბეჯითად შე-სდგამია მათი ქცევის მეთვალყურებას. ამნა-ირად, თანდათან უფრო გაძლიერებია იქვი, ისე რომ უკანასკნელად უტრობებია საიდუ-მლო ინკვიზიციისთვის რაც ენახა და გავ-გონა; ინკვიზიციის ბრძანებით გაუგზავნიათ საიდუმლო ჯაშუშში, რის შემწეობითაც გამო-ურკვევიათ საქმე.

დონ იმან. აქედან ის დასვენა უნდა გა-მოვიყვანოთ, რომ დიდი სიფრთხილე გემარ-თებს ჩვენი მოახლე-მოსამსახურეთა მიმართ.

პირველი სტუმარი. ასე თუ ისე, ორთა წყალ შუი ვართ. ჩვენ იმიტომ ვიყვანთ კათო-ლიკე მოახლე მოსამსახურეებს, რომ იქვი არ მოიტანონ, თუ ჩვენ ებრაელები ვართ; ბო-ლოს-კი თვითონ ისინი გვატეხავენ თავს დიდს უბედურებას, ვინაიდან იმათთან გაფრთხილება შეუძლებელია.

ყველა შეკრებილნი. დიახ, ცუდ დღეში ვართ! (ასწავენ და მადლა იყურებიან დოცვა-ვედრების გამამეტყველო თვალებით.)

(გამოქვამულში გამოწინდებიან დონაჯონსო, დონა ლაურა, დიეგო და კლარა; სუვევლას სა-დღესასწაულო ახალი ტანისშოსო ატვია. დიეგო და კლარა გაოცებით იყურებიან აქეთ-იქით).



V

ივანივე, დონ-ალონსო, დონნა-ლაურა. დიეგო და კლარა.

დონ-ალ- (სტუმრებს). გაპარჯება თქვენი, ჩემო ძვირფასო ძმებო! გმადლობთ, გმადლობთ, რომ პატივე მეცთ და მობრძანდით მიიღოთ მონაწილეობა ჩემი შეიღის სახე-აზრულეში, რომელსაც შეესრულდა ცამეტ წელი. აბა, ტრაპებს მოუხედით. (უკვლანი მოჟსნდება და დიდ მხიარულად, რომელიც სდგას განმტკბაბულში. დონ იმანუელი ზის თავში, მარჯვნივ უსხედან დონ ლონსო და ამასი მუუდღე, მარცხნივ სდგას ორი სკამი დიეგოს და კლარასთვის).

დონ იმან. (დიეგოსა და კლარას). დასხედით, შეიღებო, აქა. (უჩვენებს სკამებზე. რამდენიმე მარცხნივ სდგანან) ეს ადგილები თქვენთვისაა გამზადებული, ვინაიდან თქვენ ხართ მიზნები ამ დღესასწაულისა. (ბავშვები სხდებიან და განაგრძობენ გაცემბით ურუბას აქეთ აქით).

დონ ალონ. (შეაღებს). დეგო ჩემო ძვირფასო შეიღო, დღეს შეგისრულდა ცამეტა წელიწადი. დღეიდან შენ პატარა კი აღარა ხარ, არაჲდ კი, რომლის მოვალეობაც არის თვითვე იზრუნოს თავისა თავისთვის. დღემდინ იძულებულნი ვიყავით დაგვემალნა შენთვის ბევრი საქმე, რომელიც თუმცა ძალიან გესურდა რომ გცოდნოდა, მაგრამ გვეშინოდა გაგვეზილა შენთვის ჩვენი საიდუმლო. ახლა კი ვიმედოვნებ, მიხვდები ყველასფერს და გეცოდინება, თუ როგორ უნდა მოიქცე. შენც, კლარა, შენ ხომ ქვიანი ქალი ხარ; მაშ ყურადღება მიაქციე ყველა იმ სიტყვას, რომელსაც მოიხმენ აქ, და კარგათ, რამათ ჩამიარბე გუნებაში, არაღნაც დიდისა და ფრად გასაკვირველ ამბავს მოხსენებ თქვენ ორთავენი ახლა. თქვენი საყვარელა მასწავლებელი დონ-იმანუელი გაამბობთ ყველას.

დონ იმან. (ბავშვებს). დიხ, ჩემო საყვარელო შეიღებო, ახლა გაიგებთ ჩემგან ისეთ დიდ და საოცარ ამბავს, რომლის მსგავსიც თქვენ დღეში არ გაგეგონებათ. მაგრამ სანამ იმ ამბავს გაამბობდეთ, მე მსურს გიამბობთ ერთი პატარა მოთხრობა. ყურადღება მოაქციეთ კარგად:

წინედ, დიდი ხანია მას შემდეგ, იყო ერთი მეფე, მდიდარი და გმირი, რომლის სწორიც არ მოაბოვებოდა მთელ დედამიწის ზურგზე. იმ მეფეს ჰყავდა ბევრი ქალ-ვაჭი და ვინაიდან მიი სამეფო იყო დიდი და ვრცელი, ამიტომ დაჰყო პატარ-პატარა ნაწილად და დაურბო ყოველ თვითვეულ შეიღს, რომ ეუფლნათ მამე. და იმ მეფემ, როგორც წრფელმა და მართალმა, დაწესა წრფელი და მართალი წესები, შეთხზა წიგნათ და გაუგზავნა ყველა შეიღებს, რომელშიც უბრძანებდა აღესრულებინათ ის, რაც ეწერა იმ წიგნში, და მოქცეულყვენ იმ კანონებ-სამებრ, რომელიც იმ წიგნში იყო ნაჩვენები; ამითი იქმნებოდენ ბედნიერი მთელი თავიანთი დღენი მაგრამ შეიღებმა ვერ შეიგნეს თავიანთი მამის სურვილი კარგად; არ იცოდენ როგორ აღესრულებინათ მამის ნაბრძანები, წიგნი თავიდნ მოიშორეს და მიივიწყეს. მხოლოდ იმ მეფესა ჰყავდა ერთი შეიღი, ყველაზედ უმცროსი, რომელიც დაიგვა მცნებამ თავის მამისა და აღსრულა ყველა მისი ნაბრძანები; იმის გულისათვის მეფემაც ძალიან შეიყვარა და უზავაზა ყველაზე ს უკეთეს მხარე სამეფოდ, იმნაირი ქვეყანა, საცა მუდმივი გაზაფხული სუფევს; მხარე, რომელსაც ირგვლივ არტყიან მთა-მორცენი და სდებენ საუცხოველ შნოსა და ლაზათს, ისე რომ ვისაც-კი ოდესმე უნახავს ეს მხარე, ერთხელ მიინც, აღარ ძალუქს დივიწყოს სიკვდილაძედ.

განულო ბევრმა ხანმა. მეფის შეიღი იცავდა თავის მამის მცნებებს და ცხოვრობდა ლაღად და ბედნიერად თავის მშვენიერ ქვეყანაში; მის თავის სიციცხლეში არ განცადნა ზრუნვა და ნაკლულოვანება. მხოლოდ ერთხელ შეიღმა თავისი მამის წინაშე ჩაიღინა დიდი ცოდვა. განრისხდა მამედ მეფე ფრიდ, მოიხმო და უთხრა შემდეგ:

დიდი ცოდვა შენი და არ ძალიძის პატიება. მსურდა მომეკალი, ვინაიდან ღირსი ხარ სიკვდილისა ამისთანა მძიმე ცოდვის ჩადენისათვის; მაგრამ, რადგან ძალიან მიყვარხარ და მხოლოდ შენა ხარ ერთად ერთი ყველა ჩემ შეიღებში, რომელმაც დიციავი



დღემდე ჩემი ბრძანებანი და მცნებანი, ამიტომ დავიდგინე: ვაღმობი შენი სამეფო ტახტილამ, რომელიც ვითავაზე, განვედ შენი მშენებელი ქვეყნიდან, რომელიც გიმოწყალებ და ძაწოდ, ილტოდ მთელ დედაპირის ზურგზე და შენი მამულიც დაშთეს ოხრად.

6. ელიაშვილი—ბენ დავიდ
(გაგრძელება იქნება)

წმინდა სელოვნება

კიდევ დიდი ხანი იქნება სკანდინავიის, რომ ჩვენში ფართო საზოგადოება განდნოს სთავა-ტრო სელოვნების მნიშვნელობას; განხობა-გაგების დაჩქარება უმთავრესი მიზანი უნდა იყოს თეატრის შესვეურების. ბევრი იმ აზრისაა, რომ დადგმულის ნახვის შემდეგ თვით მავურებელი გამოტანს შესაფერ დასვენებას და ეს უკეთესი იქნება, — ასე მსჯელობენ უმთავრესად თეატრის სელმძღვანელები. ამ მსჯელობას მაშინ ექნებოდეს მთელი თვისი ფასი, როცა წარმოდგენების მავურებელი შეტნეული იქნებოდენ. როცა წარმოდგენას დროს გასატარებლად ესწრებიან, იქ დასვენან გამოტანას ვინ დავიდეს. ჩვენ ხშირად, თათქმის ვოველ წარმოდგენის დროს ვსკდვთ, როგორ შეუფერებლად იტრება მავურებელთა დიდი ნაწილი თვით ქადაქში. დაბასოფლებში რაც იქნება, ეს ძნელი წარმოსადგენი არ არის. — ბევრი ჩვენს დაბაშას შემოდებული წელიწადში ერთხელ კვირულ დასვენებარ თვიურ ბასრობის (იარაგობის) გამართვა. რომ ასეთია იარაგობები აურებულ ხალხს იზიდავს, ესეც ცნობილი ამბავია. ბასრობა ბევრ სოფელს სძენს ორიოდე გრამს და ისიც ცდილობს რამე საამოვნება ნახოს. ფულის მახუბი იქვე თსია და ისიც თავის არჩევანს ხშირად ცირკზე გადაიტანს. იარაგობები უფროვით არ მოხდება: ცირკის პირველი ბასრობი ეს დროა. მართლაც ცირკებში ხალხის ტრება არაა. მავურებელი იცინიან, ხარხარობენ, მახინჯ კლოუნების მანკვით აღტრებიში მოდიან და, დრო განატარებენ სხელში ბრუნდებიან. რომ კითხვით შეიძლება დღეს, სად იუაიყო, ამბარტანად გაბასუბებენ, — წესულ წარმოდგენას დაესწარი, ბევრი ვის ამოყენ და შენც ცირკზე დაესწარე. კლოუნების გამოსვლებს, რასაკვირველია, თავიანთებურად გადმოცე-

მენ. ცირკის გვერდით თქვენ რომ დადგნა შექსანიშნავი ზეუსა, იქნება თქვენთან ზოგიერთ ინტელექტუალის შეტა სხვა არც კი მოვიდეს. ჩვენი თეატრის — უმთავრესად დაბასოფლების — უბედურება იმაშია, რომ წარმოდგენების პირველ შერცხალ-ეორანად ხვენი ცირკების წარმოდგენი-ა მოგვევლინა ბევრგან.

როგორც შემოთავ ვსთქვა, პრავინციული მცხოვრების მიხანია თავისი ორიოდე გრამს დროს გასატარებლად და საამოვნების მოსაპო-ვებლად გამოიყენას მამასადამე, იგი ფაქტობს, როცა წარმოდგენაში მიდის, მხოლოდ დრო გაატაროს. ასე ერთი კი არ იტრება დღეობას, უფელ სოფელში ამ აზრისაა. ამ პირველად ჩანერგება აზრადან წარმოიშვა მთელი შეხედუ-ლება თეატრზე — თათქმის ის მხოლოდ დროს გასატარებლად იყოს „გამოგონილი“. სწორედ მისათვის მავწერე ჩვენს თეატრს ორმაკი მი-ალებია. მართლაც რომ დიდი ცდა დასკირ-ება ჩვენს თეატრს, რომ პრავინციის მავურ-ებების დიდმა ნაწილმა მამა გამართულ წარმო-დგენებსა და ცირკის წარმოდგენებს შორის შე-საფერი ზღვარი აღმართოს. ამისთვის კი ცდაა სკანდინავიის.

ჩვენს მწერალ-რეჟისორს შალვა დადიანს ერთი შესანიშნავი ჩვეულება აქვს: როცა ის უნდა მიესება დგამს, მათ (მაესებს) აცტორს და მაესის დედა-აზრს ცნობს საზოგადოებას. რასთვის არის სწორედ შ. დადიანისთან ხელ-მძვანელება სკანდინავიის პრავინციის თეატრისთვის. მამ თეატრის მნიშვნელობაზე, დასავლამ მაესის დედა-აზრზე წარმოდგენების წინ ხშირად გა-მართავდეს სუბარს დასწრებთან, მამი მი-ოხანს მალე მივალწევთ თუ რომ თკითონ იკ-ტრის ხელმძღვანელებს არ ვსმით თეატრის და-ნიშნულება, როგორც ეს პრავინციებშია, სხვას რა უნდა აუხსნან?

მართალია, ამ ბოლო ხანებში მთავურად დასები დიდ სამსახურს უწევენ პრავინციის ამ მხრით მატრამ, მათი მოდგაწეობა ზღვაში წვეთია.

გასეთებში შეხედვით რეცენზიებს, — ამ და ამ გიმნაზიელის რეჟისორობით და მინა-წილებით დიდგა მაესია. ჩვენის მოსწავლეები

მიზანდობას სელოფენების ამ დარკში რომ ვი-
ცნობთ, მათ დანადგამ წარმოდგენას⁷ დაზარალებ
არ ღირს.

ერთის სიტყვით, რომ მიუყრებელიცურებით
არ მივრჩნდეს სტენის წარმოდგენების დროს,
საჭიროა წარმოდგენების გამართვის წინადა, თუ
ყოველთვის არა, ხშირად მაინც, დასადგამ ბი-
ესის მნიშვნელობა გავაჩნით სასოკადობას,
თეატრის შესახებ დეკლარაციები მოვასმენინოთ პრე-
ვიციულების და ქალაქელებსაც ჩვენი მონიტრ-
ლიტორები ბიკები, სელის შეწუობის ნდვად,
გულდობილადეკო ებიან ფართო მასის შეტეგების
საქმეს. მეორეს მხრით კი მასინჯ წარმოდგენებს
მართავენ და მათ აქელებენ ხაღის წმინდა
სელოფენასაც

პრ. ფანცულაია



ბაბღში წელს ქართული წარმოდგენების
სელონის შესახებ ბესიმისტური ახრი ტრიაფე-
ბდა ქ. შ. წ. კ. გ. საზღვრამატაულში კომი-
ტეტში თათქო ფარ-ხმადი დაქურა. — მოინა-
ბისკან შექმნილ პირობებში სისტემატორი წარ-
მოდგენების მართვა მას თათქმის შეუძლებლად
მიანდა — ღამაკაკი მსოფლიდ დრო გამოშვებით
წარმოდგენებს იყო; რომელიც თვეში ერთჯერ
ან ორჯერ გამოართვაობდა; სელოფლი იყო ეს
გარეშობა; რომ წარმოდგენებს უკვე მოწოდებულ
ბაქოელ ქართულ ხაღის მშობადიურ სელოფენე
ბით დატკობის საშუალება ეხმობდა. მაგრამ
ამ არა სხამთაფნო მოვლენის დროცე გაუწია
ანკარაში ბაქოს ქართულ სამხ სადოტ. წრესთან
არსებულში სტენის მოყურათა ჟგუფში — სინქა-
როდ გამოიწვია რევისორად ბ-ნი ფასო არაბიძე
და ენკინისთვის ჰრ უკვე დაიწყო სეზონი. წრემ
მიზნად ღიასხა ქმართოს წარმოდგენებში უმთავ-
რესად მუშათა უბნებში; რინის გზის რაიონსა
და პალასან-ბაღაჯრანში — გამოიშვია შესაფე-
რი რეპერტუარი და შესავად იყოსვე უველასე-
თების სელოფენადი დაწესა. ამავე დროს ქ.
შ. წ. კ. საზ. დრამატულ კომიტეტის დარკ-

შენდა, რომ ყოველად შეუძლებელია ბაქოში უსე-
ზონობა, გამართა ფიცხელი მიწერ-მოწერა თბი-
ლისში მისახიობებთან და უკვე გამოიწვია რევი-
სორი შაღა დაღანი, ქანი ე. ანდრონიკაშვილი
და შ. ხინელი. მაგრამ წოდებულად სელოფენა-
თვის სელოფენობა საკმარისად ვერ სტენს
არავითარ ხარჯს ადარ ერთბაიან და სამ მის-
ხიობს კიდევ იწვევენ, — სე რომ ბაქოს სტე-
ნასე წელს ექვსი პრეფესორანდური ტეფეობა.
ამრიგად წელს ბაქოსა და მის რაიონებში ორი
დასი იმუშეებს. ერთი ქალაქის სასოკადობი-
სათვის, მეორე მუშათა უბნებისათვის — რაიც
ფრად ს-სისარულთ მოვლენად უნდა ნათავა-
დოს ბაქოელ ქართველთა ცხოვრებაში.

სამხ-სადოტ. წრესთან არსებულში სტენის
მოყურათა ჟგუფში ფასო არაბიძის რევისორი-
ბით ორი წარმოდგენა უკვე გამართა ფაგზლის
საკრებულთ დარბაზში და რევისორის სხასე-
ლოდ უნდა ითქვას, რომ პიესები „მეზობლები“
ენკენ. ჰრ და „სოფლის გიბრები“ ღვიობას-
თვის 2 საქოთ დამამუოფილებლად იქნა წა-
რმოდგენილი; განსაკუთრებით მეორე წარმი-
ტენიმ კარგად ნაიარა.

აღსანიანიყო, რომ სტენის მოყურათა უმ-
რადული ნიწელი სრულბით ნორნი ძალები,
რომლებს გამომუშეებასა და სტენისთვის გამო-
ურენას, ეჭვს გარეშე, შესძლებს ბ-ნი რევი-
სორი. რაიც აშკარად სინდა უკვე დადგულ
წარმოდგენებში: — ემნეოლა გამოტლილი სელო-
ფენის სელოფენადი.

გ ღვიობისთვის წარმოდგენაში („სოფლის
გიბრები“) ნინეულად შესწრულენ თათანთი
როლებში ქნამ მ. კალანდისიანი (ანიკო) და ფ-
არაბიძემ (სპირიდონი) განსაკუთრებით შესამე
მოქმედებაში. ბ-ნი ი. ბახუა (მედუნე) და
საქარაძე (ფინთასძე) ტიბიურები იყვნენ. ბ-
ინაურს (ირაკლი) ტოტა სიციტხელე აკლდა სესე-
ფრიც კარგად სრულბებდა როდს. მსიური სტე-
ნები მოისუსტებდა, განსაკუთრებით მეორე მო-
ქმედებაში. კარგად იყო მოთახე მოქმედებაში
დადგულად სადგური. დანარჩენ რთლთა აღმს-
რულბებშიც თათ-თავიანთ ადაჯა იყვნენ, მსო-
ლოდ ოთავრანი როდის უტოღინარობით სეარ-
თი ანსამდს აყვრებდნენ. წარმოდგენაში სეარ-
თი შთახედილება კარგი დასტოვა. იყვნელად

სახლი გამოგონება

ცნობილ უღისონს გამოუგონა განსაკუ-

ცული ამინდის (საშინედი ქარბუქი იყო), ხალ-
ხი ბლომად დაესწრო წარმოდგენას და 12 მ.
ნახაოსიანებით დაიშალა. სიამოვნებით აღსანიშ-
ნავია ის გარემოებაჲ, რომ წარმოდგენებთ სწო-
რეთა ადგილას გამოცხადებულ დროზე იწყება ე. ი.
8 1/2 ს. დასწრე სასოციალურად აღიარებულ სა-
თანადო წესიერებას ვერ იტყვის, — თითო ოროდა
დასტურად წესიერებას ახა რას გააწიებს.

გულისხმა

შუთაისის სახალხო უნივერსიტეტი

შეუღდა თავის მოვალეობის ასრულებას. 15 ენკ. გახ-
სნა საღამოს კურსები და 2 ოკტ. დღიწყო ლექციების
საჯარო კითხვა. ლექტორებად იყენენ ექიმი გ. ბადრი-
ძე და გამგებლის თავჯდომარე ალ. გარსევანიშვილი.
პირველმა წაითხმა მეცნიერ ილია მენჩიკოვის
შეხატვა, რომელიც ხაზულში გარდაიცვალა. ლექ-
ტორმა მოიხსენია მისი დაუფასებელი ღვაწლი და
შრომა, აღწერა მენჩიკოვის გამოცვლენი და სტეჟა,
ქაიშ იგი მსოფლიო მეცნიერი იყო და ამავე დროს
კატეხორეზად აღ მინი, მენჩიკოვისთანა ექიმები შრო-
მებენ არა მარტო რომელიმე ვრის სასარგებლოდ,
არამედ მთელი კაცობრიობისთვისა.

მეორე ლექცია წაითხმა ალ. გარსევანიშვილმა
„ქუთაისის ისტორიიდან“. ქუთათურებს ხს ლექცია
განსაკუთრებით მოეწონათ, რადგან იგი ვებნობა მსო-
ბლიურ ქალაქსა. ლექტორმა გადმოგვცა მრავალი
ცნობა ქუთაისის შესახებ რაგორც უძველესს, ისე უა-
ხლოეს წარსულიდან. მეტად საინტერესო იყო ქუთა-
ისის აღწერა 1852-მ წლებში. ლექტორმა დასურა-
თა იგი როგორც უპატრონო პროვინციალური ქალა-
ქი, თუმცა ის ამ დროს საგუბერნიო ქალაქად ირი-
ცხებოდა. ქუჩები უსწორ-მასწორად დაგებული, უა-
ხლო უსუფთო, ვხოვები მრავალი სიბინძურით სავ-
სე, წვიმის დროს საზინვლი ტალახი — აი სურათი ქუ-
თაისის 1852 წელს. მას ოდნავ ეტყობოდა ამ დროს
წარმატების ნიშანი ვაიხსნა რამდენიმე სასწავლებელია
და ცოტათი ვაჭრობამაც იმატაო. მშაოვრებთა რიც-
ხელი ყოფილა 3,500 მათ შორის ვბრალებს რიცხეი
ათასზე მეტი იყო; ყველაზე ნაკლებად სომხობა ყო-
ფილა, ვსენი სულ წვრილ მოვაჭრენი იყვნო. რაკი
ქალაქი თანდათან ვითარდებოდა ხელოსანთა რიცხე-
ში იმატა. ლექტორმა ძალიან მშვენიერად დავიხატა
ზოგიერთი იმ დროინდელი ხელოსანის ხე-ჩვეულობა,
რომ აუდიტორია უბნომოდ აღიანა.

ხალხი ბლომად დაესწრო, განსაკუთრებით სავსე
იყო პატრიტი. მსმენელებმა ორივე ლექტორი მებურ-
ჯოვე ტაშის ცემით დააჯილდოვეს
როგორც გადმოგვცეს, ყოველ კვირაობით იან-
აქლი განზრახული. ლექციების კითხვა. ი ბ — მკ

წერილი რედაქციის მიმართ

ბ. რედაქტორო! ქვიშხეთის დიმიტრი ყიფიანის
სახ ლობის ბიბლიოთეკა-სამეცნიერო სასარგებლოდ
საფ. ზიგინო (ყოფილი ოსმალითი), დროებით მცო-
ვრებ ქართულთა შორის შევაჯიროვე 190 მ. სია შე-
მოძიებულია: ვარახაშვილი ი. 25 მან. ვარახაშვილი გ.
15 მ. თუმანიანი ვლ. ალ. 15 მ. დოდელია სილ-
იგ. 10 მ. ტერ-მინასიანი 10 მ. ჯანელიძე ბაგ. 10 მ.
თ-დ აბაშიძე ვრ. დავ. 5 მ. მირიანაძე ჯარ. იავ. 5 მ.
თ-დ ბარათაშვილი მის.სა. 5 მ. ბალანჩივაძე გ. 5 მ.
კუტკოვი. ვას. პეტ. 5 კეკელიძე ბარ. 5 მ. სარქისო-
ვის იოს. 5 მ. თ-დ ბარათიან-დავითაშვილი კოტე
5 მ. თ-დ ბაგრატიან-დავითაშვილი გოგინა 5 მ.
თ-დ ბაგრატიან-დავითაშვილი ადამ 3 მ. ჩახავა არ.
3 მ. სადიკაივი ნიკ. 3 მ. ჯუღაბაივი პეტ. 3 მ. თ-დ
აბაშიძე დავ. გრიგ. 3 მ. ორელიშვილი ვანო 3 მ.
თ-დ ავსილიანი ვლ. 3 მ. ციმაჭურიძე ვასო 3 მ.
ბრელიძე ლევან 2 მ. მემძიარაშვილი შალ. 2 მ. გამ-
ყრელიძე გ. 2 მ. მირიანაძე ლად. კონ. 2 მ. მკაჭვ-
ანიშვილი გრ. მის. 2 მ. იაკობიშვილი ავგ. 1 მ. 2 მ.
გურჯინიძე მიხა 2 მ. ქადაგიძე ვლ. 2 მ. თ-დ ბაგრა-
ტიან-დავითაშვილი 1 მ. ქუთათელაძე ონ. თედ. 1 მ.
ტოტროვი ბორ. 1 მ. ბრელიძე ნიკო 1 მ. თ-დ ამი-
რეჯიბი სიო. 2 მ. მუჭ ვარქანი პეტ. დავ. 2 მ. იო-
ვლიანი ტო. 5 მ. ციმაჭურიძე ლევან 4 მ. აღოჯიანი
კალკო 2 მ

ყველა შემოსხნებული ქართველი დიდი სიამო-
ვნებით შეგებნენ ჩემს წინადადებას, რომ გამოვლით
თავისი წვლილი შემოსხნებული ბიბლიოთეკისთვის
და დიმიტქეს, რომ არც შეგდგში მოალებენ თავის
დახმარებას, მაღლობას ვწირავთ ყველა მათ ასეთი შე-
მოწირულებისათვის. განსაკუთრებით დიდ მაღლობას
მ. ვახსენებ ბ.ბ ვლადიმერ თუმანიშვილს და ლევან მკა-
ჩელიძეს, რომლებც ცდამეზარტენ თულის წვრთვებაში.

ამასთანავე არ შემოძლიან არ დაქსინო, რომ დი-
დი მაღლობის დირსია ყველა ჩვენ შემოსხნებულ
პირთაგან ბატონი ი. ვარახაშვილი, ვრზერუმის რკი-
ნის გვის კონტრა-აგენტი, რომელიც ხუთი-ათასზე მეტს
ქართველს მუშას ამუშავებს ნამდვილი მამობრივი მზრ-
უნელობით და პატრონობით და რ მლის კანტონაში
შეკრიბა შემოსხნებული თანხა.

პატივის ცემით ქვიშხეთის ბიბლიოთეკა-სამეცნი-
ერო სასარგებლოდ წყვილი ლევან ციმაჭურიძე.

წვრილი აგებვი

◆ **ძარბაზის დარბაზი** დარბაზის სეზონის

ზარი ს. ჭანტურიშვილის „მოზიგე“ თ დაიწყო. სეზონი განახლდა „უბინაო და „მოხეტიალე“ მსახიობები მუშაობას ახალბენ. თბილისის ქართველ საზოგადოებას სურვილი აუხრულდა, თუ საქმემ სასურველად ხასიათი მიიღო.

მაინც და მაინც დიდი სიყვარულის ელფორა არ ედგა სეზონის დასაწყის სრულდებოდა არა სჩანდა, რომ დღეს თეატრის ახალი წელი ახა სჩანდა სიზნავი, აღდგომის დღეა—ხალისი და მკვდრული დღეები და პარკად პიესის მსვლელობას... რას წარმოადგენს „მოზიგე“?—ფრიალ საინტერესო თემას, მაგრამ სუსტად შესრულებულს ავტორის მიერ. შიგა და შიგ პიესას ამკობს იაფ-ფასიანი სურათები და ყალბი ეფექტები. ამსრულებელთ საკეთილად თითქმის პიესის სინდისიერად შესარულეს განსაკუთრებით ბ. იშხნელმ, ქანდია დავითაშვილმა და ჯავახიშვილმა. დარბაზის შემდეგ მუშაობდა ჩაიარა უმნიშვნელო ომები „გულმა იგრძნო“. პირდაპირ სირცხვილია, რომ ამნაირ ბაზრულ და იაფ-ფასიან კომედიებში გვიხსენებდებიან. ალბად მომავალში დასი უფრო მეტს უნარს გამოიჩინოს. ალა ნორიელი

◆ **სახალხო სახლში** სევისნი მოყვარული წრემ წარმოადგინა ოსტრავსკის პიესა „შემოხვედნიანი აღდგომი“. პიესა ალაგ ალაგ მოსაწყენია. კარგად შესარულა ნ. გოლოვნიმ აკიმ აკიმის როლი: ნიჭიერად დატვისურათა XIX-საუკ. ქვემოთმოღვა ჩინოვნიკი. კარგები იყვნენ ავტოფე მ-ანნი ს. რომანიშვილი და მეტრეველი მოხდენილად ასრულებდა თავის როლს ქანი ნ. ჯავახიშვილი. საერთო შემდგომიდაგვართ ხელს უწყობდა მ. შოლიანობას. სახალხო სახლის წრე დღე მუშაობას იჩენს და შემდგომიდაგვართ აქმაყოფილებს ამ უსეზონობის დროს თბილისის ქართველ ხალხის მოთხენილებას.

◆ **ძარბაზი ხელმოკლეთა** სხვა-სხვა თავდაზნაურობამ წლიურად ასი თემანი დატვირთა

◆ **მალაქო გუშინ და დღეს**, წერილი ა-სა, გადაიღო.

◆ **დემ. კორ. ქაქელიძე** მიიწვიეს თბ. სასულიერო სემინარიის რექტორად. მისი ვინაობა-მოღვაწეობის შესახებ წერილი შემდეგ დაბეჭდება

◆ **დ. ცხინვალის დარბა. საზ. თავიჯ. მ.**

იონათაშვილი ავ. დემოფ. ე. გუნია უკანის თანაგრძობის წერილსა და 20 მ. დახმარებას. ე. შლიკაშვილს—81 მან.

◆ **ახალ კლუზში** ქართ. დარბა. დასმა დენონობისთვის 7 დაიწყო სეზონი „პარიზელი ბიჭი“-თ და „დათვი“-თ. წამოდგენამ უფერულად ჩაიარა, თუმცა იმავე ძალთ გაცილებით უკეთესად შეელოთ ხსენებულ პიესების წარმოდგენა.

◆ **მუთაისის გინაინასთან** არსებულ პარალელურ კლასების შესახებ გუბერნიის მრწალმა თავ. დ. ი. ნივარაძემ წინადადება შეიტანა, ხსენებულ კლასებზე გამოყოფილ იქმნესო და ცალკე ქართული საკომერციო სასწავლებელი დაარსდესო. წინადადება დიდი ხმის უმეტესობით მიიღეს.

◆ **ილ. ძუძულის თელავში** ივლის სკოლაზე დასაკრვლად დენონობისთვის 21—23.

◆ **მ. ბუნია** ძალზე ფერმიხილია, უკმაყოფილოდ წამოდგება ხოლმე კიდევ, მაინც ხანგრძლივი მკურნალობა და ბინის გამოკვლა ეჭირება. მკ. ი. გომართლი კლავინდებურად ყოველ-დღე დაიარება ავადმყოფთან და ბუჯითად ჰქურნავს. ნაცობ—მეგობარნი და პატივის მცემელნი კვლავ მრავალად დაიარებინან.

◆ **ისტ. თ. შორაღანი** უკვე მომავლობდა, ამ ზამთარს კასპო იტვირთებს და იქვე განაგრძობს ვითარის სასიტროო შრომას.

◆ **„უცხო სიტყვათა ლექსიკონი“** (იოსებ იმედაშვილისა) კარგა ხანია იბეჭდება („სორაპის სტამბაში“) და ამ მოკლე ხანში დაურეგდება ხელის მომწერთ. ახალბედა ხელის მომწერლებმა უნდა მიმართონ თბილისში „სორაპის“ სტამბას, ფოსტით: Тифлиси, Ред. „Театри да Цховреба“—Иос. Имедашვილი ადგენტებსა ესთხოვთ შეტყობილი ფული დროით გამოკახვინონ ანუ ბარათების წიგნაკები დაგვიბრუნონ

ახალი კლუზი 13 მარის პრობ

16—24 ღონ.

ქვირა — რუსული წარმოდგენა. ბილეთები 0-30 კ.

ორსაბაბთი — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ. - 50 კ.

სამშობლო — სიმფონიური კონცერტი.

ოთხსაბაბთი — სინემატოგრაფი.

ხუთსაბაბთი — ქართ. წარმ. ბილეთები 50-30 კაპ.

პარბაბთი — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ. - 80 კ.ღ.

შაბთი — სიმფონიური ორკესტრი კონცერტი მ. ა. ვოლფი-იზრაელის კომპოზიცია.

ქვირა — რუსულ წარმ. ბილეთ. 5-30 კ.

დასასწავლის: კონცერტებისა ს. ს. ს. 9 სთ... წარმოდგენისა და სინემატოგრა. საღ. 8 1/2 სა შხსაბაბთი ფსი მანდილოსნები 50 კ. მამაკაცი — 1 მან.



რედაქტორ-გამომცემელი ანნა იმედაშვილისა

Доволено Военной Цензурой г. Тифлиси